بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
BANK MARKAZI JOMHOURI ISLAMI IRAN.
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS AND STUDIES DEPT.
اخبار اقتصادی روز
سال چهل و سوم شماره : ۱۳۸ تاریخ : شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۸۷ (۱۴ مارس ۲۰۰۹)
نقل مطالب با ذکر ماخذ بلا مانع است.

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره

در هفته منتهی به ۱۳فوریه ۲۰۰۹ میلادی ارزش دلار آمریکا تحت تأثیر نوسانات بازار سهام، ریسک گریزی و ریسک پذیری سرمایه گذاران، انتشار ارقام و گزارشات اقتصادی و کاهش نرخهای بهره کلیدی برخی از بانکهای مرکزی عمده جهان قرار داشت. در روز دوشنبه ارزش دلار آمریکا در بازار نیویورک تحت تأثیر برخی ارقام اقتصادی انتشاریافته و افزایش نگرانی سرمایه گذاران نسبت به عمیق تر شدن رکود اقتصاد جهانی ، درمقابل اکثر ارزهای عمده تقویت شد. در روز سه شنبه بهبود ریسک پذیری سرمایه گذاران و رونق گرفتن بورس وال استریت موجب تضعیف ارزش دلار آمریکا در برابر اکثر ارزهای عمده شد. دراین روز سیتی گروپ-بزرگترین بانک آمریکا- خبر از سود این بانک در دو ماه اول سالجاری داد. در روز چهارشنبه با انتشار برخی ارقام اقتصادی و عمیق تر شدن وضعیت رکود اقتصاد جهانی، تقاضا برای دلار آمریکا کاهش یافت که این امر منجر به تضعیف ارزش دلار آمریکا در برابر اکثر ارزهای عمده شد. سرمایه گذاران دراین روز براین باور بودند که افزایش اخیر ارزش دلار آمریکا در برابر سایر ارزهای عمده بیش از حدبوده است. ازدیگر عوامل تضعیف ارزش دلار آمریکا در این روز آمارهای اقتصادی انتشاریافته از سوی دولت چین بود. طبق آمارهای منتشره، میزان معاملات کشور چین از ۲۰/۹ میلیارد دلار در ماه آوریل به ۱۸/۸ میلیارد دلار درماه مارس کاهش یافت. این درحالی است که میزان واردات این کشور از آمریکا بطور ماهیانه از سطح پیشین ۷/۸ میلیارد دلار به سطح ۷/۱ میلیارد دلار درماه مارس رسید. درنتیجه با انتشار ترازتجاری چین این گمانه زنی درمیان سرمایه گذاران قوت گرفت که کشور چین نمی تواند منابع مالی لازم را برای کسری عظیم تجاری ایالات متحده فراهم آورد. شایان ذکراست پیش از این بازارهای ارزی نگاهی امیدوارانه به اقتصاد چین داشتند که بهبود اقتصادی این کشور بتواند به رونق اقتصاد جهانی کمک نماید. در روز پنجشنبه با انتشار بیانیه بانک مرکزی سوئیس در خصوص کاهش نرخهای بهره کلیدی این کشور و مداخله این بانک در بازارهای ارزی، ارزش دلار آمریکا در برابر اکثر ارزهای عمده تضعیف شد. شورای سیاستگذاری بانک مرکزی سوئیس با کاهش ۰/۲۵ درصدی(معادل ۲۵واحد پایه) نرخهای بهره کلیدی این کشور را به سطح ۰/۲۵ درصد یعنی پایین ترین سطح تاریخی نرخ بهره کلیدی در کشور سوئیس رساند. این بانک دراین روز اعلام کرد، چنانچه در بازارهای ارزی شاهد افزایش خطرات، تورم رکودی باشد، حتماً در بازار مداخله خواهد کرد. دراین روز بانک مرکزی سوئیس با خرید برخی از ارزهای عمده به تصمیم خود تحقق بخشید. شایان ذکر است بانک مرکزی سوئیس ، اولین بانک مرکزی در دنیاست که با مداخله در بازارهای ارزی و فروشهای وسیع فرانک سوئیس در برابر سایر اسعار عمده بویژه در برابر یورو، دست به سیاستهای انبساطی کمی-Quantitative Easing- زده است. انتظار می رود، سیاست انبساطی کمی (QE) قطعاً در کوتاه مدت تأثیر منفی بر فرانک سوئیس خواهد گذاشت و به تضعیف بیشتر این ارز در مقابل سایر ارزهای عمده خواهد انجامید. دراین روز دلار آمریکا با افزایش ۲/۷ درصدی بیشترین افزایش روزانه را در برابر فرانک سوئیس از دسامبر ۲۰۰۸ به این سو داشت. فرانک سوئیس ازجمله ارزهای کم بازده ای است که سرمایه گذاران به آن بعنوان مأمنی برای سرمایه گذاری می نگرند. دراین روز هر یورو نیز به بالاترین سطح خود یعنی ۱/۵۳۱۳ فرانک سوئیس رسید که بالاترین سطح از دسامبر ۲۰۰۸ به این سو به شمار می رود. ازآنجاکه بیشتر وامهای کشورهای اروپای مرکزی و شرقی بر پایه فرانک سوئیس است، این روند به اقتصاد کشورهای این منطقه کمک خواهد کرد. ارزهای کشورهای اروپای مرکزی و شرقی بر پایه فرانک سوئیس است، این روند به اقتصاد کشورهای این منطقه کمک خواهد کرد. ارزهای کشورهای اروپای مرکزی و شرقی بر پایه یورو نیز به همین دلیل و همچنین بدلیل افزایش روند ریسک پذیری از سیر صعودی برخوردار شدند. در روز جمعه ارزش دلارآمریکا در بازار نیویورک در برابر اکثر ارزهای عمده تقویت شد. دراین روز با انتشار برخی ارقام اقتصادی در ایالات متحده تحلیل گران اقتصادی امیدبهتر شدن روند اقتصادی این کشور را دارند. طبق آمارهای رسمی انتشاریافته تراز تجاری ماه ژانویه ایالات متحده، بطور ماهانه از سطح پیشین ۳۹/۹- به سطح ۳۶/۰ - میلیارد دلار آمریکا دراین دوره رسید. این درحالی است که کارشناسان رقم ۳۸/۳- را برای ترازتجاری این کشور پیش بینی کرده بودند.ضمن اینکه شاخص بهای واردات این کشور در ماه فوریه بطور ماهانه از رقم پیشین ۱/۲- درصد به سطح ۰/۲- درصد دراین دوره رسید.

بورس فلزات قیمتی

در هفته گذشته بهای طلا در بازار فلزات قیمتی لندن ونیویورک عمدتاً تحت تأثیر عواملی چون، نوسانات بازار سهام، نوسانات ارزش دلار آمریکا در برابر سایر اسعار عمده و میزان ریسک پذیری سرمایه گذاران قرار داشت. بطوریکه در دوره مذکور متوسط بهای طلا در بازارهای یادشده به ترتیب با ۰/۶۶ و ۰/۹۳ درصد کاهش به سطوح ۹۱۴/۹۵ و ۹۱۴/۷۳ دلار درهراونس رسید. در دو روز آغازین هفته بهای طلا در بازارهای جهانی سیر نزولی داشت لکن در سه روز پایانی هفته از روند صعودی برخوردار شد. در روز دوشنبه فروشهای سودجویانه سرمایه گذاران موجب تضعیف ارزش طلا شد و در روز سه شنبه بهای طلا تحت تأثیر افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران و تقویت بورس وال استریت ، کاهش یافت. در روز چهارشنبه ضعف دلار آمریکا در برابر سایر ارزهای عمده موجب تقویت بهای طلا در بازار فلزات قیمتی نیویورک و لندن شد. بعداز اینکه طلا در روز سه شنبه به زیر سطح ۹۰۰/۰ دلار درهر اونس سقوط کرد. دراین روز نزدیک به ۲/۰ درصد افزایش یافت. بطوریکه قیمت هر اونس طلا برای تحویل درماه آوریل در معاملات الکترونیک پس از ساعات کاری در بخش Comex از بازار معاملات بورس نیویورک با ۱۴/۸۰ دلار افزایش (معادل ۱/۷ درصد) به سطح ۹۱۰/۷۰ دلار آمریکا رسید. بهبود ریسک پذیری سرمایه گذاران دراین روز موجب کاهش وسیع ارزش دلار آمریکا در برابر سایر ارزهای عمده شد. ضمن اینکه دراین روز از جذابیت دلار آمریکا بعنوان مأمنی برای سرمایه گذاری کاسته شد که این امر موجبات کاهش تقاضا برای این ارز را فراهم آورد. نظریه اینکه معاملات طلا در بازارهای جهانی به دلار آمریکا انجام می گیرد، کاهش ارزش دلار آمریکا در برابر اغلب ارزهای عمده بویژه در برابر یورو، ارزش دلاری طلا را برای دارندگان ارزهای غیردلاری ارزانتر و موجبات جذابیت بیشتر این فلز گرانبها را فراهم می آورد. در روز پنجشنبه نیز بدنبال تصمیم بانک مرکزی سوئیس در رابطه با فروشهای وسیع فرانک این کشور در برابر یورو و سایر اسعار عمده، نگرانی معامله گران نسبت به شتاب بانکهای مرکزی به منظور کاهش ارزش ارزهای خود، شدت گرفت وبهای طلا در این روز نیز نزدیک به ۲/۰ درصد دیگر نسبت به روز قبل افزایش یافت. دراین روز افزایش ریسک پذیری درمیان سرمایه گذاران موجب شد که آنها قسمت زیادی از داراییهای خود را به بازار بورس سوق دهند، که این امر موجب جلوگیری از افزایش بیشتر بهای طلا گردید. بطوریکه شاخص عمده داوجونز آمریکا دراین روز با ۲۳۹/۲۶ واحد افزایش به سطح ۷۱۷۰/۰۶ رسید. اگرچه با انتشار برخی اخبار در رابطه با کاهش رتبه اعتباری جنرال الکتریک از شدت رونق بورس وال استریت کاسته شد. دراین روز مؤسسه رتبه بندی S&P رتبه اعتباری شرکت جنرال الکتریک آمریکا را کاهش داد. ضمناً در روز پنجشنبه بانک مرکزی روسیه اعلام کرد، مجموع ارزش ذخایر طلا و ارز این کشوراز رقم ۳۸۴/۳ میلیارد دلار آمریکا در هفته منتهی به ۲۷ فوریه ۲۰۰۹ به رقم ۳۸۰/۵ میلیارد دلار در هفته منتهی به ۶ مارس ۲۰۰۹ کاهش یافت. در روز جمعه بهای طلا در بازارهای جهان تحت تأثیر ضعف دلار در برابر سایر ارزهای عمده و خریدهای تکنیکی ازسوی سرمایه گذاران افزایش یافت.

بورس نفت خام

در هفته گذشته بهای نفت خام در بازارهای جهانی بطور عمده تحت تأثیر نوسانات بازار سهام و ارز، تصحیحات تکنیکی، انتظارات موجود در بازار مبنی بر اعمال کاهش مجدد سقف تولیدات ازسوی سازمان اوپک وبرخی موارد دیگر قرار داشت. بطوریکه در دوره مذکور میانگین بهای هریشکه نفت خام برنت انگلیس و نفت خام پایه آمریکا به ترتیب با ۰/۱۷ درصد کاهش و ۵/۵۸ درصد افزایش به سطوح ٤٤/۰۳ و ٤٥/٦٨ دلار رسید. در روز سه شنبه بهای نفت خام در بازارهای جهانی تحت تأثیر نوسانات بازار سهام، تجدیدنظر نزولی در پیش بینی تقاضای نفت توسط اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) و انتشار مؤسسه API مبنی بر کاهش اندک در ذخایر نفت خام در هفته گذشته کاهش یافت. تازه ترین گزارش اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا در روز سه شنبه درحالی منتشر می شود که وزیران نفت اوپک قرار است در روز یکشنبه ۱۵ مارس (۲۵ اسفند) در نشست عادی خود در شهر وین سطح کنونی بهای نفت را بررسی کنند. روز چهارشنبه بهای نفت خام در بازارهای جهانی تحت تأثیر افزایش موجودیها و همچنین کاهش تقاضای این ماده برای دومین روز متوالی بدنبال انتشار گزارش مربوط به افزایش موجودی انبار نفتی دولتی آمریکا در هفته گذشته بیش از هفت درصد کاهش یافت. Brad Samples تحلیل گر مؤسسه Summit Energy در کنتاکی دراین باره می گوید: گرچه اطلاعات منتشره حاکی از افزایش موجودی انبار نفت خام می باشد، اما اطلاعات موجود همچنان حاکی از کاهش تقاضا است. بدلیل انتشار اطلاعات مربوط به افزایش پیش بینی نشده در حجم موجودی انبار "نفت حرارتی ودیزل" در هفته گذشته، هم بهای "نفت حرارتی و دیزل" و هم بهای بنزین کاهش یافت، اما کاهش بهای بنزین به مراتب کمتر از کاهش بهای "نفت حرارتی و دیزل" بود. همچنین انتشار گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) از وضعیت موجودی انبار فراورده های عمده نفتی این کشور نشان داد که موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۶ مارس نسبت به هفته ماقبل با ۰/۷ میلیون بشکه افزایش به سطح ۳۵۱/۳ میلیون بشکه رسیده است. درحالیکه طبق پیش بینی تحلیل گران بازار انتظار می رفت ۰/۴ میلیون بشکه افزایش یابد. همچنین موجودی انبار "نفت حرارتی ودیزل" و موجودی انبار بنزین نیز به ترتیب با ۲/۱ میلیون بشکه افزایش و ۳ میلیون بشکه کاهش به سطوح ۱۴۵/۴ و ۲۱۲/۵ میلیون بشکه رسید. شایان ذکر است که دراین روز اعلام شد که واردات نفت خام چین نیز درماه فوریه ۱۵ درصد کاهش یافته است و این درحالیست که واردات سوخت این کشور افزایش یافته است. یک عضو عالی‌رتبه شورای نفتی کویت نیز اظهار نمود اوپک باید سقف تولیدات خود را مجدداً به میزان یک میلیون بشکه در روز کاهش دهد. وزیر نفت قطر نیز به خبرگزاری رویترز گفت: اعضای اوپک در اجلاس آتی خود در ماه مارس باید قبل از اعمال هرگونه کنترل و محدودیتی در زمینه تولیدات این سازمان باید اهداف خود را مشخص نمایند. یک مقام رسمی و عالی‌رتبه کشور لیبی که عضو اوپک می باشد نیز اظهار کرد: گزینه های مختلفی برای اوپک وجود دارد و این گزینه ها می تواند شامل اعمال کاهش مجدد سقف تولیدات این سازمان باشد. روز های پنجشنبه و جمعه بهای نفت خام در بازارهای جهانی تحت تأثیر انتظار معامله گران از کاهش سقف تولیدات ازسوی اوپک ، بیش از ۱۱ درصد افزایش یافت.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیرآهنی در بورس لندن (دلار)

تاریخ / نوع فلز	مس مفتول	آلومینیوم	روی	نیکل	سرب	قلع
جمعه ۱۳ مارس ۲۰۰۹	۳۶۷۱/۰	۱۳۳۵/۰	۱۲۱۶/۵	۹۵۳۵	۱۲۶۶/۵	۱۰۸۰۰
پنجشنبه ۱۲ مارس ۲۰۰۹	۳۴۹۴/۰	۱۳۰۳/۰	۱۱۸۷/۵	۹۵۴۰	۱۲۳۰/۵	۱۱۰۰۰
چهارشنبه ۱۱ مارس ۲۰۰۹	۳۶۳۶/۰	۱۳۰۱/۰	۱۲۱۶/۵	۹۷۵۵	۱۲۸۰/۰	۱۱۰۵۵

نرخ SDR ، ارزهای عمده ، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی

انواع ارز و فلزات قیمتی	چهارشنبه ۱۱ مارس ۲۰۰۹		پنجشنبه ۱۲ مارس ۲۰۰۹		جمعه ۱۳ مارس ۲۰۰۹		نرخ سپرده
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	سه ماهه
حق برداشت مخصوص*	--	۱/۴۶۷۱۳	--	۱/۴۷۲۴۶	--	۱/۴۷۴۲۰	۰/۴۶****
یورو*	۱/۲۷۲۸	۱/۲۸۴۸	۱/۲۷۷۶	۱/۲۹۱۶	۱/۲۸۸۶	۱/۲۹۲۷	--
لیره انگلیس*	۱/۳۸۰۰	۱/۳۸۸۷	۱/۳۷۷۵	۱/۳۹۵۳	۱/۴۰۲۹	۱/۳۹۹۶	--
فرانک سوئیس	۱/۱۶۰۶	۱/۱۵۲۶	۱/۱۵۶۱	۱/۱۸۵۴	۱/۱۸۸۱	۱/۱۸۵۵	--
ین ژاپن	۹۸/۴۷	۹۷/۲۵	۹۶/۳۸	۹۷/۶۳	۹۸/۲۲	۹۷/۹۹	--
بهره دلار	--	--	--	--	--	--	--
طلا	۸۹۹/۵۰	۹۰۹/۸۵	۹۲۵/۱۰	۹۲۰/۸۰	۹۲۹/۸۵	۹۲۷/۵۵	--
نقره	۱۲/۶۲	۱۲/۷۹	۱۳/۰۳	۱۲/۹۴	۱۳/۲۰	۱۳/۱۶	--
پلاتین	۱۰۴۹/۵۰	۱۰۴۹/۵۰	۱۰۴۹/۰۰	۱۰۴۶/۵۰	۱۰۵۵/۵۰	۱۰۵۴/۰۰	--
نفت خام	۴۱/۴۰**	۴۲/۳۳***	۴۵/۰۹**	۴۷/۰۳***	۴۴/۹۳**	۴۶/۲۵***	--
سبد نفت اوپک	۴۲/۷۰		۴۲/۱۴		--		--

* هر واحد به دلار آمریکا ** نفت خام برنت *** نفت خام پایه آمریکا **** نرخ بهره هفتگی

سال: چهل و سوم شماره: ۱۳۸ شنبه ۲۴ اسفند ۱۳۸۷ (۱۴ مارس ۲۰۰۹)

نرخ بیکاری آمریکا بازهم رکورد شکست:

براساس گزارش خبرگزاری رویترز مورخ ٦ مارس ۲۰۰۹ (١٦ اسفند ۱۳۸۷) تازه ترین آماری که وزارت کار آمریکا منتشر کرده، نشان می دهد که نرخ بیکاری این کشور درماه فوریه با رقم ۸/۱ درصد به بالاترین سطح خود در ۲۵ سال اخیر رسیده است. تنها درماه فوریه ٦٥١ هزار نفر بیکار شدند که با احتساب این رقم مجموع فرصتهای شغلی از دست رفته از آغاز دوران رکود اقتصادی (دسامبر ۲۰۰۷ میلادی) تاکنون ٤/٤ میلیون شغل می باشد. همچنین وزارت کار آمریکا اعلام کرد که درمجموع ۱۲/۵ میلیون نفر در آمریکا هم اکنون بیکار هستند. بیکاری تمام رشته های صنایع و مشاغل ازجمله فروشندگان و ارائه دهندگان خدمات را تهدید کرده است. اما بدترین آمار مربوط به خدمات تجاری و حرفه ای، کارخانه ها و صنعت ساختمان سازی است. اقتصاددانان براین باورند که بیکاری در آمریکا بصورت فزاینده ای تا سال آینده ادامه خواهد یافت. هرچند که شمار بیکاران ماه فوریه بیشترین میزان بیکاری ماهیانه از آوریل ۱۹۸۰ تا کنون می باشد، اما با تجدیدنظر نزولی در ارقام بیکاری مربوط به ماههای ژانویه و دسامبر گذشته ملاحظه می شود که تعداد بیکاران در ماه فوریه کمتر از تعداد بیکاران درماه ژانویه یعنی رقم ۶۵۵ هزارنفر می باشد. این درحالی است که شمار بیکاران درماه دسامبر با رقم ۶۸۱ هزارنفر، بیشترین افت نیروی کار در یک ماه را، از اکتبر ۱۹۴۹ تاکنون به خود اختصاص داده است. Bureau نماینده اداره آمار وزارت کار در Keith Hall می گوید: با احتساب شمار شغلهای ازدست رفته در ماه فوریه، برای سومین ماه متوالی است که در آن بیش از ۶۰۰ هزار جایگاه شغلی از دست رفته است وهرگز این امر برای چهارماه متوالی پیش نیامده است. طبیعتاً این ارقام بر روی بازار تأثیرگذار بود. شاخص داوجونز در بازار سهام آمریکا با ۳۲/۵ واحد افت به رقم ۶۶۲۶/۹۴ واحد رسید. درپی سقوط ارزش سهام در بازارهای آمریکا به پایین ترین سطح خود در ۱۲ سال اخیر، بازارهای سهام آسیا هم دچار روندی نزولی شدند، دراین میان بازارهای سهام ژاپن، کره جنوبی و استرالیا متحمل ضررهای بیشتری شدند. ***رکود عمیق تر می شود:*** باراک اوباما، رئیس جمهور آمریکا، اعلام کرده بود که طرح نجات ۷۸۷ میلیاردی دولت، حدود ۵ میلیون شغل ایجاد خواهد کرد، اما آمار بیکاری منتشره برای ماه فوریه به مقامات اقتصادی این کشور درخصوص عمیق تر شدن رکود اقتصادی هشدار داد. دراین میان بیشتر نگرانیها درخصوص یک نوع شاخص بیکاری بود که شاغلین پاره وقت و کسانیکه جزء نیروی فعال جامعه بودند اما دیگر بدنبال شغل نمی گشتند را نیز دربر می گرفت. این شاخص بیکاری بشدت افزایش یافته بود واز ۱۳/۹ درصد درماه ژانویه به رقم ۱۴/۸ درصد درماه فوریه رسیده بود. (بالاترین رقم این شاخص مربوط می شود به سال ۱۹۹۴). اما غیراز آمار فوق، وزارت کار ایالات متحده آمارهای دیگری را نیز منتشر کرد، بطور مثال یکی از آمارهایی که بشدت درماه فوریه افزایش یافته بود تعداد افراد بیکاری بودند که تا ماه فوریه بیش از ۲۷ هفته بیکار بودند. این رقم از ۱/۳ میلیون نفر درماه ژانویه به ۲/۹ میلیون نفر در ماه فوریه افزایش یافته است.

نشریه ۸۵/۶-ت ۳۵۰۰۰۵۱-۸۴/۳/۲۰